

RODNÁ OBEC

NIŽNÝ ŽIPOV

SVADBA Z NIŽNÉHO ŽIPOVA
(vešele)

2003

Scenár

Svadba (vešeľe) z Nižného Žipova

Autor scenára: Michal Lejko

Recenzent: Ján Veselý

Grafická úprava textu: Jana Havrilová

Scenár svadby z Nižného Žipova nacvičili:

Marta Majorošová, Ján Veselý, Ján Majoroš

Hudobné spracovanie a hudobná réžia: Ján Štovka

Audionahrávka – Štúdio Lumen – Košice, 2004

1. VIENOK (Vinok)

Audionahrávka začína spevom karičiek: „Pred toho Čarnoho“

SPEV - ženy
Sólo:
Mária
KRIŠTOFČIKOVÁ

Pred toho Čarnoho kukovka kukala,
pred toho Čarnoho kukovka kukala, davno ja tam davno, vešeľe čakala.

Jedna vikukala, Hanča še odava,
jedna vikukala, Hanča še odava, druha budze kukac, Marču pridu pitac.

Ženy spievajú
v pozadí
Sólo:
Mária
KRIŠTOFČIKOVÁ

+ DUPKANIE!

R1

Popaď ti, Haňičko, za koho isc mušíš,
popaď ti, Haňičko, za koho isc mušíš, bo to ňe jablučko, že doňho ukušíš.

Že doňho ukušíš, ked plane odruciš,
že doňho ukušíš, ked plane odruciš, s kim teraz prišahňeš, do šmerci žic mušíš.

Rozdumaj še, Hančo, pri vinku žefenim,
rozdumaj še, Hančo, pri vinku žefenim, bo jutre už budzeš pod čepcom červenim.

Či ši še, Haňičko, z maceru hňivala,
či ši še, Haňičko, z maceru hňivala, že ši svoj vinočok za hrebeň čerala.

Pred toho Čarnoho tam skala na skaľe,
pred toho Čarnoho tam skala na skaľe, chto še tam dostaňe, toho Panboh skare.

Pred toho Čarnoho tam hruda na hrudze,
pred toho Čarnoho tam hruda na hrudze, chto še tam dostaňe, tomu dobre budze.

R1: (podfarbené spevom)

„Láska, Bože, láska, kde ťa ľudia berú...“ Prírodným zavŕšením lásky je svadba. V Nižnom Žipove, v tridsiatych rokoch minulého storočia v Uhorskom Žipove, začínala pytačkami, ktoré mali všade dva stupne. Prvý predstavoval neformálne rozhovory a druhý oficiálnu dohodu. Ak bol ženích z Nižného Žipova, nevestu mu išla vypýtať jeho mama. Ak bol ženích z cudzej dediny, na pytačky do domu nevesty prišli budúci svokrovci so synom. Ustálené zvyky na pytačkách neboli. Obyčajne sa ústne dohodlo, že sa mladí zoberú. V prípade, že bol niektorý z mladých z inej obce, blízka rodina intenzívne zisťovala všetky dostupné informácie o jeho, či jej rodine. Potom nasledovali ohlášky, ktoré predstavovali zverejnenie slovnej dohody a mali závažnejší charakter. Prvé ohlášky sa kládli na úroveň zásnuh.

Matka ženicha a nevesty, v týždni pred termínom svadby, pozývali každá svoju rodinu, a to iba raz. Družbov si pozýval ženích a nevesta družky.

Dňom veselí bol hociktorý deň v týždni, okrem piatku a stredy – kvôli pôstu. Ľudia z dediny nosili na svadbu suroviny bez toho, aby boli v príbuzenskom vzťahu, najneskôr jeden deň pred dňom pečenia koláčov a zákuskov. Poverená osoba všetky donesené suroviny zapisovala do zošita, aby podľa neho vedeli svadobní rodičia rovnakou mierou vrátiť.

Svadba začínala vitím vienka v predvečer vlastného svadobného dňa v dome nevesty. A teraz sa znovu započúvame do krásnych dievčenských spevov v karičke...

SPEV - ženy
Sólo:
Mária
KRIŠTOFČIKOVÁ

Popaď ti, Haňičko, za koho isc mušíš,
popaď ti, Haňičko, za koho isc mušíš, bo to ňe jablučko, že doňho ukušíš.

Že doňho ukušíš, ked plane odruciš,
že doňho ukušíš, ked plane odruciš, s kim teraz prišahňeš, do šmerci žic mušíš.

Rozdumaj še Hančo pri vinku žefenim,
rozdumaj še, Hančo, pri vinku žefenim, bo jutre už budzeš pod čepcom červenim.

Ženy spievajú
v pozadí

R2

Či ši še, Haňičko, z maceru hňivala,
či ši še, Haňičko, z maceru hňivala, že ši svoj vinočok za hrebeň čerala.

Pred toho Čarnoho tam skala na skaľe,
pred toho Čarnoho tam skala na skaľe, chto še tam dostaňe, toho Panboh skare.

Pred toho Čarnoho tam hruda na hrudze,
pred toho Čarnoho tam hruda na hrudze, chto še tam dostaňe, tomu dobre budze.

R2: (podfarbené spevom)

Vienok „vili“ družky, ktoré sa postupne schádzali v lete na dvore a v zime v dome nevesty. Mládenci sa chodili iba pozeráť od brány a popod okná. Vil sa iba symbolicky, obradne. V skutočnosti bol už na začiatku hotový a položený na tanieri so svätenou vodou a s mincami na stole. Mal polooblúkovitý tvar, bol uvitý z dvoch vetvičiek rozmarínu, poprepletaných bielou stužkou a ozdobený prstienkom – obrúčkou.

Družičky boli oblečené rovnako, ako vo všedný deň do kostola. Začali tancovať karičku a spievať svadobné piesne. Pohostenie bolo skromné. Poverená osoba z nevestinej rodiny ponúkala družičky koláčom a pohárikom pálenky. To isté ponúkala aj prizeraujúcim sa mládencom.

Keď družičky dospievajú a dotancujú karičku, prejdú do izby k stolu, kde spievajú pri vienku obradnú pieseň, vyjadrujúcu hlboké puto medzi rodičmi a lúčiacou sa dcérou.

SPEV - ženy

bez hudby

Vila Haňička vinočok, žefenej ruti serdečok, žefenej ruti serdečok.

A jak vona ho uvila, dolov stofikom spuščila, dolov stofikom spuščila.

Jaj, apo, apo stari moj, poblahoslovce vinok moj, poblahoslovce vinok moj.

A ocec jej tak odpovi, naj ci ho Boh blahoslovi, naj ci ho Boh blahoslovi.

Mac jej do ladi richtuje, vona jej krašne dzekuje, vona jej krašne dzekuje.

Dzekuj, Haňičko, šak maš zač, varovala ce tvoja mac, varovala ce tvoja mac.

Varovala ce od ohňa, jaka to jaka mac dobra, jaka to jaka mac dobra.

Zmena
melódie!!!

Sólo: Marta
MAJOROŠOVÁ

Zeidzi, Bože, z neba,

teraz ce nam treba, vinok dovijame, šcesca dokladame.“

A. Mihalková

„A teraz, dzivočki, vas pokropim zo švecenu vodu, žebi sce še doteraz roka šicki poodavali!“

Všetky ženy

„A ti sama perša!“

SPEV - ženy
bez hudby

*Dajce nám paľenki, bo me zaslužili, dajce nám paľenki, bo me zaslužili,
bo me vašej dzivce vinočok uvili.*

G. Kľučárová

„Jaj, dzivočki, prekrašne sce špivali! A jaki krasni vinok uvili... Ta sebe vežce dakus kolača i poharik paľenki.“

M. Krištofčíková

„Dzekujeme šumňe za bili kolač. A poharik paľenki nam šickim vistarči.“

A. Majcherová,
mama

„Ňeplač, Haňičko, ňeboj še, šak ti ňeperša, aňi ňe ostatňa, co še odavaš.“

R3: (podfarbené spevom)

Uvitím vianka sa predvečer sobáša ukončil. Samotný deň sobáša sa začínal podávaním raňajok – „*frištika*“. Na raňajky pozýval svadobný otec zo ženichovej aj nevestinej strany k sebe domov, predovšetkým bližšiu rodinu a susedov. Ženichov otec pozýval aj svadobných hodnostárov. Pre starostu a svašky išli spravidla družbovia so spevom a hudbou. Podávala sa huspenina a koláč. Jeden tanier bol pre viacerých. Podával sa samozrejme alkohol.

Po raňajkách sa v dome nevesty aj ženicha začali schádzať svadobčania, tí, ktorí museli, z titulu hodnosti alebo tí, ktorí sa chceli zúčastniť odobierky nevesty, či ženicha, svadobného sprievodu a prísahy.

Ženich sa obliekal do svadobných šiat doma. Nevesta obyčajne u susedov, kde jej pomáhali aj niektoré družky, najmä pri pripínaní stužiek – *mašif* - do vlasov. V dome sa medzitým urobili prípravy na odobierku nevesty. Obdobná odobierka bola aj u ženicha. Rozdiel bol len v tom, že u ženicha hrali muzikanti, ktorých vychýreným primášom bol Koloman Rác. Jeho hudobná skupina bola známa v širokom okolí.

J. Veselý, pytač

„Kresni otec, i mac, preľubeni mojo, či sce tu pritomni teraz obidvojo. Dzekujem vam teraz tu za vašo kroki, vžali sce me jak na maceriňski ruki, odnešli do chramu Božoho, dali sce me umic od hrichu pervorodenoho. Naj vam da Boh zdrave, Boh sin i z joho matičku Boske požehnaňe.“

SPEV

Kresny otec i mac, preľubeni mojo, či sce tu pritomni teraz obidvojo.

J. Veselý, pytač

„Teraz še obracam gu dzedovi, babovi i rodzinom svojim, co vi tu najbližši. Sam Pan Ježiš Kristus hutori: miluj svojho bližneho, jak sebe samoho. Ta i naša mloda svoju rodzinu bars ľubi i bečel’uje. Može mi i vam dakedi daco plano zrobila, zos slovom krehkosci ubližila. Odpuščce mi vini, pitam vas pre Boha.“

SPEV

Rodzinočki mojo, jak bližši, tak daľši, račce mi odpuščic a mňe blahoslovic.

J. Veselý, pytač

„Teraz še obracam gu mladej čel’adzi. Jak gu tovarišom, tak gu tovariškom. Pajtašočki mojo, preľubeni dzivki, co me vjedno rošli, jak v zahradze kvitki. Teraz ja vas pitam pre Pannu Mariju, ľem vi mňe odpuščce šicku moju vinu.“

SPEV

Parobci a dzivki, krašne vam dzekujem, svoj želeni vinok ja vam už darujem.

J. Veselý, pytač

„Teraz še obracam gu sušedom mojim, jak višnim, tak nižnim. Sušedočki mojo, co ja z vami rosła do verchu mojoho. Može mi i z vami upadla do slova planoho. Teraz ja vas pitam, aľe až pre Boha a išček vas pitam pre Panu Mariju, ľem vi mňe odpuščce šicku moju vinu.“

SPEV

Sušedočki mojo, jak višni tak nižni, račce mi odpuščic moju češki vini.

J. Veselý, pytač

„Iščce raz še obracam gu rodičom svojim. Apočko moj ľubi, i vi mamo moja. Gu nohom vam padam, na koľena kľikam a odpuščceňe i blahoslaveňe od vas pitam. Položce na mňe take blahoslaveňe, jak položil stari Tobijaš na sina svojoho, ked ho viprovadzal po ženu johu. A na koľec išče raz odpuščce mi vini, bo ked vi mi odpuščice i poblahoslovice, odpušči i vam Pan Boh z visokoho neba, tam dze vam budze največša potreba.“

SPEV

Kľikaj Hančo, kľikaj gu bilomu stolu, prepitaj, prepitaj staru macir svoju. Apočko, mamočko, na koľena kľikam, pre Kristovo rani odpuščceňe pitam.

2. VYPYTOVANIE NEVESTY

SPEV

Kračaj, Hančo, kračaj z komori do chiži, z veľkoho rozkošu do veľikej bidi.

J. Veselý, pytač

„Pochvaleni Ježiš do vašoho počľivoho domu. Počľivi svadzbeni, gu vam še obracam a od Pana Boha ščesce, zdrave žadam.“

Kedi še mladi Tobijaš odbiral od otca svojoho, do mesta daľneho ked išol po dlustvo johu, von tam ňeodešol bez toho, žebi še od svojich rodičoch odpital. Tak i naša Haňička ňesce odejsc od svojich rodičoch jak marnotratni sin, aľe predtim, jak pojdze do chramu Božoho, sce še odpitac od maceri i otca svojoho. Teraz vona stojí pri boku mojomu a richtuje še gu odpitovaňu kratkomu. Aľe pred veľikim žalom nemože prehvaric, nato sebe mušela služobňika zahvaric. A u tim jej meňe ja budzem začinac, ked cicho budzece, možece posluchac. Bo ja berem prikľad vedľa svaticich pismoch, jak še ma odbirac mlada od rodičoch. Bože moj, Otče moj, co mi tak prihnulo, gu šedzmej svatosci šerco mi pričahlo. Bi ja svoj dzivocki stav zameňila a svojomu tovarišovi verni sľub zložila.“

SPEV

Kračaj, Hančo, kračaj z komori do chiži, bo už tvoju macir zalivaju slizi.

J. Veselý, pytač

„Teraz še obracam gu rodičom svojim, gu otcovi svojomu i maceri mojej. Rodičove mojo, vi me vichoval’i, doverchu mojoho sce me varoval’i od šickoho zloho. Može mi i vam dakedi daco plano zrobila, zos slovom krehkosci ubližila. Prebačceňe pitam, aľe až pre Boha, pre Panu Mariju, pre pejc rani krevi rozľatej. Poblahoslovce vi mňe do tej drahi mojej. Bo ja še už od vas odlučam a gu tovarišovi svojomu še prikľučam. Odpuščce mi vini, bo ked vi mi odpuščice a poblahoslovice, odpušči i vam Pan Boh z visokoho neba, tam dze vam budze največša potreba.“

SPEV

Apočko, mamočko, pitam vas pre Boha, račce mi odpuščic, com vam zaviňila.

J. Veselý, pytač

„Bratove a sestri, gu vam še obracam, poce gu mňe bližej, naj vas pooblapjam. Mi jednoho otca i jednej maceri, mi še bars ľubili i radzi vidzeli. Može mi i vam dakedi plano zrobila, zos slovom krehkosci ubližila. Račce mi odpuščic, pitam vas pre Boha.“

SPEV

A Čamoho chyžu preľeti herľički, už še rozlučuju braca i sestrički.

3. SPRIEVODY DO KOSTOLA

M. Barnová

„No, aľe už še šorujme, chtori idzeme do koscela na prišahu, žebi me ňeprišli neskoro.“

M. Múdra

„Tak, tak, šak Borka kriči, že od mladoho už idu!“

M. Krištofčíková

„Čekajce, išče vas pokropim na drahu zo švecenu vodu!“

M. Čarná, nevesta

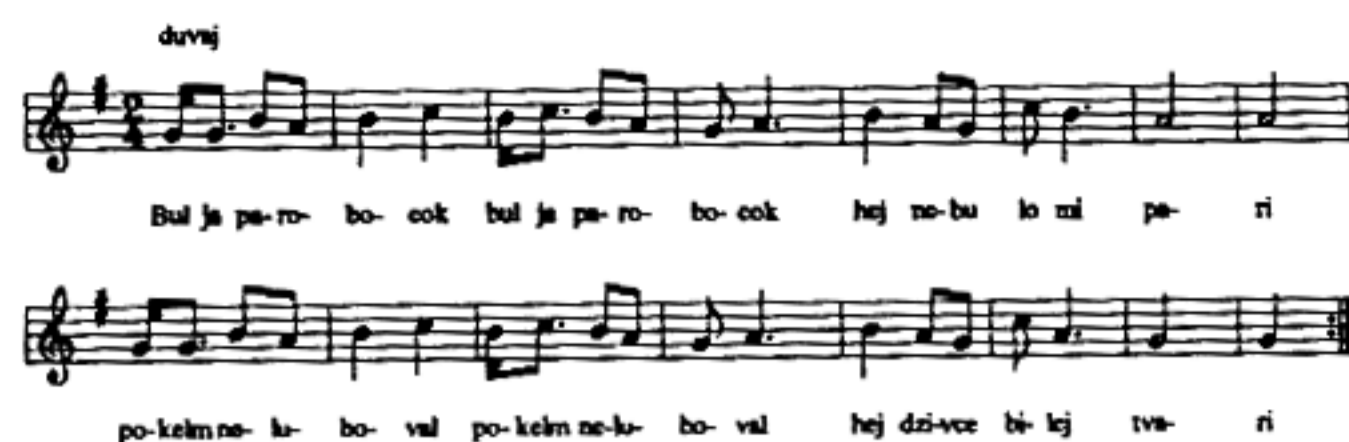
„Maričko, a vinok ši vžala, bo jak budzem prišahac?!“

G. Kľučárová

„Hej, hej! I kolač u chľebovky, i ľľašočku paľenki na faru. Šak tak ši nam feľeľovala!“

R4: (podfarbené hudbou)

Mladí odišli v samostatných sprievodoch do chrámu na prísahu. V ženichovom sprievode išli vpredu deti, ženich so svaškami, starosta s pytačom, ktorí boli zároveň na prísahu svedkami, hudobníci a ostatní svadobčania. Družbovia spievali pieseň, vyjadrujúcu smútok ženicha za mládeneckým životom.



Spev - Muži
(s hudbou)

Bul ja parobočok, bul ja parobočok, hej ňebulo mi pari,
pokoľm ňefuboval, pokoľm ňefuboval, hej dzivče bilej tvari..

Spev a hudba
vyššie!!!

Parobčeňe moja, parobčeňe moja, hej, dze ši še podzelo,
po tim širim švece, po tim širim švece, hej še mi rozľecelo.

R5: (podfarbené spevom)

V sprievode nevesty išli vpredu deti, za nimi nevesta s družkami, potom družbovia - ak nejakých mala, ďalej išiel pytač a ostatní svadobčania. Je prekvapujúce, že rodičia mladých sa prisahy v chráme nezúčastňovali. V tomto sprievode neboli hudobníci. Družky spievali smutnejšie piesne, vyjadrujúce spomienky nevesty na život v rodičovskom dome.

Spev -
ženy
(bez hudby!!!)

Idzeme, idzeme, idzeme, idzeme, hej, dze dva švički horia.
Idzeme poklopkač, idzeme poklopkač, hej, či nam ňeotvorila.
Popaď ti, Haňičko, popaď ti, Haňičko, hej, na mali obláčok.
Jak za tobu plače, jak za tobu plače, hej, ocec ňeboračok.

Sprievod spieva
v pozadí
R6

Povidz ti, Haňičko, povidz ti, Haňičko, hej, jaki ši sen mala.
Ked ši ostatňu noc, ked ši ostatňu noc, hej, pri maceri spala.
Šňila še mi, šňila, šňila še mi, šňila, hej, presladka sladota.
Tej mojej maceri, tej mojej maceri, hej, predobra dobrotá.

R6: (podfarbené hudbou)

Vienok uvitý v predvečer sobáša niesla poverená družička vo vreckovke pred chrám. Tam ho položila neveste na hlavu – za čelenku. Po prisaha a vyjdení z chrámu jej ho opäť zložila z hlavy a vložila jej ho do životíka. Nevesta si ho zvyčajne vybrala až pri prezliekaní na redovy a dala ho matke.

Prisaha sa konala v chráme podľa vierovyznania. Ak boli mladí rozdielneho obradu, prisaha bola takmer vždy v chráme a v obrade nevesty. Sobáš medzi katolíkmi a vtedajšími kalvínmi bol výnimočný. Reformovaná cirkev, na rozdiel od katolíkov, neuznáva manželstvo ako sviatosť. Po cirkevnom sobáši išli opäť mladí samostatne so svojim sprievodom domov. V sprievode ženicha sa teraz spievali piesne vyjadrujúce radosť zo ženby a očakávania pekného manželského života.

4. NÁVRAT Z KOSTOLA – PO PRÍSAHE

Sprievod ženicha
(s hudbou)

Už ja še ožeňil, už ja še ožeňil, hej, už ja še pocišil.
Už ja svoj kalapik, už ja svoj kalapik, hej, na kolok zavešil.
Na kolok, na kolok, na kolok, na kolok, hej až na sami spodok.
Žebi ľudze znaľi, žebi ľudze znaľi, hej, že ja neparobok.

Hudba doznieva a nastupuje
sprievod nevesty

R7: (podfarbené spevom)

V sprievode nevesty sa teraz spievali piesne v rovnakom tóne, ale s veselším, až humorným obsahom.

Sprievod nevesty
(bez hudby!!!)
ZMENA
MELÓDIE!
Na nápev: Kráčaj
Hančo kráčaj

Buľi me na šfube, ale nam ňedaľi, bo našo mlodaťa modľic še ňeznaľi.
Naša mloda znala, choľem tot oťčenaš, aľe mlodi ňeznal, ani še prežehnac.
Do prišahi jeden, a z prišahi dvojo, a na teraz ročok žebi buľi trojo.

ZMENA
MELÓDIE!!!

Hoja, mamó, hoja, hoja mamó, hoja, hej, už dzivka ňetvoja.
Už je toho pana, už je toho pana, hej, co z nim prišahala“

M. Krištoľčiková

„Vitaj, Haňičko, z prišahi doma. Viľej vedro z vodu a vajco rozpuč! No vidziš,
jake to ľehke. Ta žebi ši taki ľehki i porod mala!“

J. Haľková

„A teraz ce skrijeme do chiži, bo doraz po ce pridze staršina.“

M. Majorošová

„Pajtašočki, podzme išče do karički, pokaľ pridze mlodi po mlodu!“

Ž I V O !!!
Ž E N Y + M U Ž I
Zadupkať!
Zaujúkať!
Zapískať!

Žipovski dzivočki, podzme do karički,
zašpivajme sebe, jak na jar herľički, jak na jar herľički.
Bo na jar herľički šumňe herkutaju,
žipovski dzivočki šumňe špivac znaju, šumňe špivac znaju.

5. PRÍCHOD STARŠINY

R8: (podfarbené hudbou)

Po príchode ženichovho sprievodu z prisahy do rodičovského domu sa vybrala staršina, pozostávajúca z mladoženicha s družinou, po nevestu. Družinu tvorili: starosta, pytač, svašky, starší družba s ostatnými družbami a hudobníkmi. V tomto sprievode boli aj členovia z rodiny svašiek, ktorí niesli na chrbte v plachte biele koláče – svaščaky pre najbližšiu rodinu nevesty, kuchárky a ženy, ktoré robili cestoviny do polievky. Po príchode do domu nevesty ich pred dvermi čakala zábrana (obyčajne v podobe brány na bránenie pôdy). Starosta zabúchal na dvere a predniesol reč:

J. Múdry, starosta

„Slava Isusu Christu. Doma sce?“

A. Mihalková

„Slava i vo viki. Chto to buchá a co sce?“

J. Múdry, starosta

„Dobri ľudze, otvorce nam, bo idzeme zďaleka po našu mlodu.“

A. Majcherová

„Mi vas nuka nepuščime, bo vas ňepozname!“

J. Múdry, starosta

„Vi nas ňepoznace, bo sce ňebuľi mladim na prišahu, aľe mloda, chtora biva u tim počľivim obiscu prišahala našomu mlodomu vernosc až do šmersci.“

M. Barnová

„Čuľi me o tim, aľe znace, že ňeška ani kura zadarmo ňehrahe. Ked scece mlodu mac, mušice nam za ňu šumni darunok dač!“

J. Múdry, starosta

„Nič ňemame!“

M. Krištoľčiková

„Nič ňedame!“

P. Majcher

„Čuľi sce ľudze?“

A. Mihalková

„A co bi sce scel'i?“

M. Barnová	„Dajte nam za mlodu dvacec korun.“
J. Múdry, starosta	„Dvacec korun? Skadzi bi me vžali?“
M. Piršč	„Šak mi na tej draže gu vam veľo skelťovali.“
M. Majorošová	„No, ked ňedace, tu mlodu mace.“
J. Múdry, starosta	„To ňevona! To chto preoblečeni za mlodu? Šak vi znace, že naša mloda ma ľičko rumene a gambočki červene.“
M. Krištofčíková	„Ta ozdal' tota?“
J. Múdry, starosta	„Ani vona ňe. Naša mloda bars šumna je.“
J. Polák	„Ženy, šak vidzice, že me poriadni ľudze.“
Š. Polák	„Vi nam dajce mlodu a mi vam dame dzešec koruni.“
M. Múdra	„Ber, Borko, ber, pokeľ davaju.“
J. Múdry, starosta	„Tu dzešec koruni.“
M. Krištofčíková	„A tu naša mloda pre vašoho mladoho, jej prišahanoho.“
G. Kľučárová	„Ľudze, pa'ce, mloda už vyšla z chiži!“
V. Čarný	„Rucila mladomu cuker do tvári a pa'e, jak ho bočka!“
M. Pavúk	„Vítajce, pan starosta i zo svoju družinu!“
M. Majorošová	„Naj še bači za našo stoli šidajce.“
M. Piršč	„A boski dari uživajce.“
G. Kľučárová	„A mi, družki, podzme šikovňe davac staršine ručníki, co pre nich mloda porichtovala.“
M. Čarná.	„Svaški, vy nam nepomožece?“
M. Majorošová	„Ňe, bo mi mušime calej blízkej famel'ii i kucharkom kolači... -“
A. Mihalková	„...- svaščaki porozdavac.“

R9: (podfarbené hudbou)

Svašky porozdávali koláče a družičky popripínali každému po dva ručníky podľa mien, ktoré boli na nich pripnuté na papierikoch. Mladomanželia odvedli ženichovu družinu za stoly a spolu s nimi zjedli predjedlo – huspeninu a polievku. Potom si presadli do izby medzi najváženejších hostí a tu obed ukončili. Po obede sa nevesta odobrала od blízkej rodiny a rozlúčila sa s nimi bozkom. Ženich ju v tom nasledoval. Potom sa spolu so svadobnou družinou vrátili do domu ženichových rodičov. V čele družiny išli novomanželia.

6. PRÍCHOD STARŠINY S NEVESTOU DO DOMU ŽENÍCHA

krúcená

Hej o- tviraj Ča- rni- cho ve- ľi- ku ka- pu- ru
 sej- hoj bo ci Mi- chal ve- dze hej ve- ľku ja- zy- ku- lu

SPEV
(s hudbou)

Hej, otviraj Čarňicho veľiku kapuru, hej, otviraj Čarňicho veľiku kapuru,
 šej-hoj, bo ci Michal vedze, hej, veľku jazikufu,
 šej-hoj bo ci Michal vedze, hej, veľku jazikufu.

Hej, ňeboj še, Haňičko, dobre ci tu budze, hej, ňeboj še, Haňičko, dobre ci tu budze,
 šej-hoj, femže s tobu švekra, hej, hutorec ňebudze,
 šej-hoj, femže s tobu švekra, hej, hutorec ňebudze.

Hej, bula bi ja, bula, Čarnoho ňevesta, hej, bula bi ja, bula, Čarnoho ňevesta,
 šej-hoj, kebi ja do švekri, hej, stotišic priňesla,
 šej-hoj, kebi ja do švekri, hej, stotišic priňesla.

Hej, čekaj ti, Haňičko, jak ti budzeš plakac, hej čekaj ty, Haňičko, jak ti budzeš plakac,
 šej-hoj, jak ci budze treba, hej, tricec kuri macac,
 šej-hoj, jak ci budze treba, hej, tricec kuri macac.

Hej tricec kuri macac, štiri kravi dojic, hej tricec kuri macac, štiri kravi dojic,
 šej-hoj, budze ci še budze, hej, tvoja čulka znojic,
 šej-hoj, budze ci še budze, hej, tvoja čulka znojic.

R10: (podfarbené hudbou)

Na dvore ženicha privítal nevestu v jej novom domove starosta. Svokrovci čakali vo dverách s chlebom a dvomi horiacimi sviečkami. Nevesta pozdravila svokrovcov kresťanským pozdravom. Potom ich pobozkala a obyčajne obdarovala svokru vyšivným bielym plátnom – „chľebovkou“, do ktorého sa ukladal chlieb. Ženichovi rodičia dali do rúk mladým horiacu sviečku, medzi ich plecia chlieb a prepustili ich do domu. Niektorí z okolostojacich jej podal malé dieťa, chlapca alebo dievčatko. Nevesta ho zobrala na ruky na znak toho, že chce prijať deti do svojho života a obdarovala ho nejakou hračkou. Chlapca koníkom a dievča bábikou. Mohla to byť v obidvoch prípadoch iba nejaká sladkosť.

Mladomanželia, družky a družbovia obedovali u nevesty a teraz sa zabávali pri muzike s ostatnými svadobčanmi. Starosta uviedol nevestu do domu svokrovcov príhovorom:

J. Múdry, starosta

„Pochodzili me z božsku pomocu z vašim sinom, i vracil' me še z božsku pomocu z vašim sinom. Aľe ňeľem z vašim sinom, aľe i z vašu ňevestu. Žebi še u vašim dome taka radosc stala, jak še stala u dome staroho Tobiaša, ked mu joho sin Tobiaš prived svoju ženu Saru. Bo stari Tobiaš ňevidzel, aľe ked še mu vracil joho sin z daľekej drahi z nevestu, ta prepatrel.“

M. Čarná,
nevesta

„Slava Isusu Christu! Apo, jak še mace?“

M. Barnová

„Pa'e, jak jich bočka!“

P. Maicher, otec

„Vítaj, Haňičko. Už dľuho me za tobu čakali.“

M. Čarná,
nevesta

„Mamo, jak še mace?“

M. Múdra

„I švekra ju serdečne vita.“

7. PRIDANY

R11: (podfarbené spevom)

Po odchode mladých so sprievodom do domu ženicha sa vybrala aj ostatná rodina nevesty za nimi. Tu sa vlastne odohrávala hlavná hostina a zábava s hudbou.

Na čele sprievodu išiel zástavník – „kričkar“, ktorý neniesol zástavu, ale na palici mal nastoknutú viazanicu slamy – „kričku“, ktorá slúžila na prikryvanie strechy domu. Bola skromne ozdobená nejakou stužkou – „mašľou“, kvetinou a podobne. Za ním išiel ľudový zabávač – „pindov“. Bol to starší muž – „velki figlar“, ktorý mal prirodzené nadanie zabávať ľudí. Jeho úlohou bolo viesť sprievod pridančanov do ženichovho domu. V rukách mal noviny. Tie mu slúžili ako mapa, podľa ktorej viedol sprievod cestou-necestou do cieľa. Niekedy pochodili aj polovicu dediny, ak mu niekto obrátil „mapu“ naruby.

J. Veselý, pind'ov

„Pridančaňe mojo, do šoru stavajce, na ďaleku drahu za mlodu hibajce. Perši pojdzce kičkar, bo zna zatancovac a ja takoj za nim budzem dirigovac. Draha to ňe dluha, no aňi ňe čara, žebi me tam došli choľem do večara. Budu i lopoti, treba rozdumovac a za to mi Janču veš fľašku s paľenku, kebi bulo treba rozum dočapovac. No žeby m nezabul: Perinu, zahlavki pre našu mlodu mace? “

M. Bamová,
M. Krištofčíková

„Šicko máme!“

J. Veselý, pind'ov

„Privedzce mi koňa!“

P. Pavúk

„Jakoho?“

J. Veselý, pind'ov

„Jakoho, jakoho, mojoho biloho!“

M. Pavúk

„Tot akurat zdechnul.“

J. Veselý, pind'ov

„Hej? To še mu išče ňikda nestalo. Že je to po perši raz, ta mu odpušćim. Aľe už je tu perša lopota. Muším rozdumovac. Janču, davaj fľašku, treba rozum dočapovac. Pridančaňe mojo, nezavidzce že mi, že ja zaš na koňu a vy vse na žemi. Teraz pojdzem z vami. Mapu mam u ruce, ta všadzi trafime, a keď še pomilím, ta še navracime.“

SPEV
(bez hudby)

Idzeme pridani, idzeme pridani, hej, dze me Hanču daľi.
Idzeme opatrec, idzeme opatrec, hej, či je veľka paňi.

J. Veselý, pind'ov

„Ňeznam, či je veľka paňi tota naša Hanča, šak to še išče uvidzi, aľe že ňedobre idzeme, to vidzim už teraz! Druha lopota! Muším rozdumovac... Jani, davaj fľašku! Muším rozum dočapovac. Už som na to prišol! Lem som še obracil, už mi chtoška v ruce mapu preobracil! Ta to ňeška ľudze, až mi rozum stojil. Janču, oľem fľašku, naj me to preboľi. Pridančaňe mojo, do guti! Azapád! Rozum še mi pohnul a hutori – nazad!“

SPEV
(bez hudby)

Ucekaj baraňe, ucekaj baraňe, hej bo idu pridaňe.
Ňeboj še, baraňe, neboj še, baraňe, hej siťi pridančaňe.

J. Veselý, pind'ov

„Stac! Kadzi teraz? Po chtorim furmancu? Muším rozdumovac!“ Češke! Janču, fľašku! Muším rozum dočapovac. Stadzik me prišli, stadzik me še vracilí, tam mur - tadzík pojdzemel!“

polka

Ne-ve-lo i-dze-me ne-ve-lo nam tre-ba lem po-ha-rik
pa-len-ki po-ha-rik pa-len-ki po-fa-lat-ku chle-ba

POZORI!
ZMENA
MELÓDIE!!!

Ňeveľo idzeme, ňeveľo nam treba, ňeveľo idzeme, ňeveľo nam treba.
Lem poharik paľenki, poharik paľenki, po falatku chľeba.
Lem poharik paľenki, poharik paľenki, po falatku chľeba.

J. Veselý, pind'ov

„Pridančaňe mojo, tu me. Darmo je, mapa ňecigaňi!“

duvaj

Hej pa-no-ve sva-to-ve dze sce se ba-vi-li
sej hoj na ko-nec va-la-la hej ko-bu-tu ku-pi-li

SPEV:
celý sprievod
(bez hudby)

Hej, panove svatove, dze sce še baviľi, hej, panove svatove, dze sce še baviľi, šejhoj, na koňec valala, hej kobulu lupilí, šejhoj na koňec valala, hej kobulu lupilí.

Hej, a jak voňi prišli na Žipovski ľučki, hej, a jak voňi prišli na Žipovski ľučki, šejhoj, ta jim opadaľi, hej z bočkoroch onučki, šejhoj ta jim opadaľi, hej z bočkoroch onučki

J. Múdry, starosta

„Vítajce, pridaňčaňe! Vidzim, že sce šćešľivo došli, aľe po dluhej draže sce dotrapeni, lačni i smedni. Naša mloda vas už na dzveroch čeka, žebi vas šickich u svojim novim obiscu privitala a na hoscinu zavolala.“

8. VEČERA

J. Múdry, starosta

„Mili svadobčaňe, teraz svadzbeni rodiče, svadzbeni otec i svadzbená mac budu davac večeru. Za stoli šidajce a narichtovane jedzeňe i pijatiku v zdravi užívajce.“

R12: (podfarbené hudbou a spevmi)

Svadobná večera, ale aj obed, mali stanovené poradie jedál. Ako predjedlo sa podávala huspenina a k tomu nakrájaný biely koláč. Prvým jedlom bola slepačia polievka s domácimi cestovinami – „ľečkam“ a kúskami mäsa.

Pred konzumáciou polievky sa svadobčania vďy spoločne modľili modľitbu Pána – „Oťe náš“. Ďalším chodom bolo mäso z polievky s plnkou, plnená kapusta a na záver sa podávalo na kúsky narezané pečené mäso – takzvaná „pečinka“. Na pitie sa podávala pálenka. V tých časoch to bol vodou riedený špiritus. Nalievalo sa i víno, ktoré sa najčastejšie kupovalo v Trni a pivo, čapované v krčahoch. Na stole nechýbali ani jednoduché zákusky a dobrá studničná voda. Obsluhovači ponúkali pálenkou, koláčom a zákuskami aj prizerajúcich sa divákov, nesvadobčanov.

V. Čarný,
starší družba

„Dobri ľudze, aľe mi tu ňeprišli ľem jesc a pic, aľe me še prišli i zabavic! Hore, hudak!“

čarľák

Ka-pu-ra ka-pu-ra na-ka-pu-re ra-če zo-cha-bil me fra-jir te-raz zamnu pla-če
hej až te-raz mu pri-šla hej du-ma do ro-zu-ma že ja mu naj-ľe-pša fra-ji-ro-čka bu-la

SPEV – ŽENY
ŽIVO!
(s hudbou!)

Kapura, kapura na kapure rače, zochabil me frajir, teraz za mnu plače, hej, až teraz mu prišla, hej дума do rozuma, že ja mu najľepša frajiročka bula, hej až teraz mu prišla, hej дума do rozuma, že ja mu najľepša frajiročka bula.

J. Polák

„Našo parobci s dzivočkami šumne tancuju...“

P. Barna

„Šak i mi stari dakedi tak tancovali, ked me išče mladi nohi mal'i.“

J. Polák

„Teraz ja primašovi do smika ta'ar dam a ti mi Kalman, zahraj jaku ci zašpivam!“

polka

Ked ja poj-dzem do le-si-ka do le-si-ka do le-si-ka

zru-bem se-be ja-vo-ri-ka ja-vo-ri-ka ja-vo-ri-ka

ja-vor ja-vor bi-i le-dre-vo fra-jir-ce mi fra-jir-ce mi Han-ca me-no

SPEV – SÓLO:
Ján POLÁK

Ked ja pojdzem do lešika,

do lešika, do lešika. Zrubem sebe javorika, javorika, javorika.

Javor javor, bile drevo, frajirce mi, frajirce mi Hanča meno.

Javor javor, bile drevo, frajirce mi, frajirce mi Hanča meno

V. Čarný.

„Ta co chlopi, da'ej nežnace? Kalman!“

SPEV – SÓLO:
Vlado ČARNÝ

Ked ja umrem, co mi dace,

co mi dace, co mi dace?

Košu'očku, cenki gače,

cenki gače, cenki gače.

Falat dreva jaadlovoho,

co mi budze, co mi budze truna z ňoho.

Falat dreva jaadlovoho, co mi budze, co mi budze truna z ňoho.

M. Majorošová

„Pa'e, už noša pol'ivku a mi ju išče aňi ňeošpival'i...“

cardas

U-la-pi-la mu-chu na bru-chu da-la-ju u-va-ric na ju-chu

ta-ka bu-la ma-sna po-li-vka az po-ska-ko-va-la po-kri-vka

SPEV – SÓLO:
Gabriela
KL'UČÁROVÁ

Ulapila muchu na bruchu,

dala ju uvaric na juchu.

Taka bula masna po'ivka, až poskakovala pokrívka.

Taka bula masna po'ivka, až poskakovala pokrívka

P. Barna

„Kalman, a teraz totu moju! Ic da'ej Haňičko!“

cardas

Ic da-lej Ha-nič-ko od sce-mi ze-bi mi se u-slo po-sce-li

ne-mo-zem Mi-zi-cku ne-mo-zem bo bim se sku-la-la az na zem

Muži: ŽIVO!
Pridajú sa ženy.

Ic da'ej, Haňičko, od sceni, žebi še mi ušlo poscefi.

Ňemožem, Janičku, nemožem, bo bim še sku'ala až na žem.

Ňemožem, Janičku, nemožem, bo bim še sku'ala až na žem.

Kebi ja še na žem sku'ala, na koho bi ja še volala.

Na tebe, Janičku, na tebe, žebiš me pritufil gu sebe.

Na tebe, Janičku, na tebe, žebiš me pritufil gu sebe.

duvaj

U Car-no-ho bo-ha-te ve-še-le pa-len-ka še

po-pod sto-li le-je i pa-len-ka i vi-no i

pi-vo a gu to-mu sko-ša-rom pe-ci-vo

POZOR! ZMENA
MELÓDIE! A
POMALŠIE!

U Čarnoho bohate veše'le, pa'lenka še popod stoli feje.

I pa'lenka i vino i pivo a gu tomu s košarom pečivo.

I pa'lenka i vino i pivo a gu tomu s košarom pečivo

J. Múdry

„Ludze, a'e tota kapusta bars dobra bula.“

čardás

Ka-pu-sta ka-pu-sta ja-ka do-bra bu-la zo sta-ru sla-ni-nu

ho-ja-ja ču-ha-ja zo sta-ru sla-ni-nu na-va-re-na bu-la

SPEV – ŽENY:

Kapusta, kapusta, jaka dobra bula, kapusta, kapusta, jaka dobra bula,

zo staru slaňinu, hojaja, čuhaja, zo staru slaňinu navarena bula,

zo staru slaňinu, hojaja, čuhaja, zo staru slaňinu navarena bula.



SPEV - MUŽI
POZORI!
POMALY!

*Pijeme, pijeme a me ňepijani, pijeme, pijeme a me ňepijani.
Hej, či paňenka slaba, či paňenka slaba, či poharik mali.
Hej, či paňenka slaba, či paňenka slaba, či poharik mali.*

Pridajú sa aj
ženy

*Paňenka ňeslaba, poharik ňemali, paňenka ňeslaba, poharik ňemali.
Hej, afe me tu ňicki, afe me tu ňicki ľudze vibirani.
Hej, afe me tu ňicki, afe me tu ňicki ľudze vibirani.*



SPEV - MUŽI
ŽIVO!

*Už pohorel u Žipove alaš, co ja tam mal za tri ročki salaš.
Diždžik pada, za kark še mi leje, otvor že mi, moja mila, dzvere.
Diždžik pada, za kark še mi leje, otvor že mi, moja mila, dzvere*

Pridajú sa aj
ženy

*Čom bi ja ci dzverka otvirala, šak ja ci už svoju ručku dala.
Pravu ručku i zlati perscinok, a gu tomu svoj žefeni vinok.
Pravu ručku i zlati perscinok, a gu tomu svoj žefeni vinok.*

J. Haľková

„Ženi, ta tim našim kucharkom še meso nebars podarilo...“



Spev - ženy
Sólo:
Mária MÚDRA

***Vi, kucharki, nič ňeznace, vi še išče učic mace,
vi, kucharki, nič ňeznace, vi še išče učic mace.
Take sce nam meso daŕi, take sce nam meso daŕi, jak bi ho psi roztarhaŕi.
Take sce nam meso daŕi, take sce nam meso daŕi, jak bi ho psi roztarhaŕi.***

M. Pavúk

„Chlopi, ta už ňemaju vina!“

P. Pavúk

„Ta naj še tak staŕe, jak u Kaŕe Gaľilejskej! Kalman!“



Sólo:
Peter PAVÚK
POZORI!
Prelinanie melódie
muži/ženy!

Bi urobil Panboh to čudo,

bi premeňil vodu na vino.

A ja bi bul, šejhoj stara Ondava, bi še do mňa voda zľivala.

A ja bi bul, šejhoj stara Ondava, bi še do mňa voda zľivala



Spev - ženy
Sólo:
Marta
MAJOROŠOVÁ

Kumo moja, kumo,

***povice kumovi, naj še ňelakomi, naj še ňelakomi na moj kabat novi,
naj še ňelakomi, naj še ňelakomi na moj kabat novi.***

Bo moj kabat novi o šidzemnac poľi,

povice kumovi, naj še ňelakomi na moj kabat novi,

povice kumovi, naj še ňelakomi na moj kabat novi.



Spev - ženy
sólo -
Marta
MAJOROŠOVÁ

Prišla ja tri pantľički na bočok,

dumala ja, že še odam tot ročok.

A ja vidzim, že z toho nič ňebudze. Dva odparem i jeden mi dojsc budze.

A ja vidzim, že z toho nič ňebudze. Dva odparem i jeden mi dojsc budze.

polka

Spev - muži

Recece, čom me dzivki nescece. Recece, čom me dzivki nescece.
Nescece me, šejhoj ľubovac. Recece, že ja ňeznam tancovac.
Nescece me, šejhoj ľubovac. Recece, že ja ňeznam tancovac.
Recece, už me dzivki už scece. Recece, už me dzivki už scece.
Už me scece, šejhoj ľubovac. Recece, bo ja už znam tancovac.
Už me scece, šejhoj ľubovac. Recece, bo ja už znam tancovac.

polka

Spev - muži
ZMENA!

Sušedovo še hñivaju, ňemožu dac radi,
že ja chodzim na jich hruški večar do zahradi.
Ňtreba mñe vašo hruški, šak ja jich mam doma,
afe že me vaša dzivka do zahradi vola.
Ňtreba mñe vašo hruški, šak ja jich mam doma,
afe že me vaša dzivka do zahradi vola."

9. VIVOD – REDOVI

A. Maicherová

„Mlodu už išli začepic? Ňeznaš?“

A. Mihalková

„Išli, išli, takoj po večeri.“

M. Barnová

„Čepia ju svaški, družki i dajaki ženi tam išli do sušedi...“

M. Múdra

„Paľe, šak už richtuju stol, kolač, i paľenku na redovi.“

M. Majorošová

„Kukajce, ľudze, kukajce, už starši družba z čepeňa mlodu vedze.“

R13: (podfarbené hudbou a spevom – v pozadí pokračuje zábava)

Svadobčania sa veselo zabávajú, hodujú, spievajú a tancujú.

Nevesta je už začepčená. Čepčenie spočívalo v jej preoblečení zo svadobných šiat do šiat mladej vydatej ženy. Podstatným rysom oproti dievockému stavu bola zmena účesu a úprava pokrývky hlavy. Ako vydatá už nikdy nenosila voľne rozpustené vlasy, ale ich mala pod čepcom – „kontou“. Čepčenie nevesty sa robilo u niektorých zo susedov, kde s ňou išli svašky, družičky a niektoré vydaté ženy. Družičky a ženy tancovali karičku a spievali tomu zodpovedajúce piesne. Niektoré mali značne erotický nádych. Medzitým sa doma prezliekal aj ženich. Oblek meniť nemusel, ale košeľu si vymenil vždy. Darovala mu ju nevesta spolu s tou, ktorú si obliekol do prísahy. Keď už bola nevesta začepčená, prišiel pre ňu starší družba. „Vykúpil“ ju od svašiek za päť až desať korún a spolu s nimi ju priviedol späť medzi svadobčanov.

Karička – spev
a tanec - ženy
Na nápev:
Žipovski dzivočki

Kebim bula znala, dze ja budzem bivac, chodzila bi ja tam bili stol umivac, bili stol umivac.

Bili stol, bili stol, i lavočki bili, žebi ňezavafal nohavočki mili, nohavočki mili.

R14: (podfarbené hudbou a spevom)

Medzi deviatou až desiatou hodinou večer sa pripravuje všetko na redovy - vývod. Bol to tanec už začepčenej nevesty so svadobčanmi – zvlášť s najbližšou rodinou a priateľmi. Ním sa lúčila nevesta s dievockým stavom a stala sa vydatou ženou. Na začiatku vypýtal starší družba nevestu z dievockého stavu do stavu vydatej ženy pomerne ustáleným tradičným spôsobom. Potom s ňou tancoval ako prvý. Po krátkom tanci mu nevestu prevzal ďalší tanečník, či tanečnica. Ona sa s každým rozlúčila bozkom. Starosta ho ponúkol pohárikom pálenky, svašky koláčom.

Výnimočne dal niekto z tanečníkov neveste do životíka peniaze (napríklad päť korún). Ženy pritom spievali podľa muzikantov veršované piesne k redovému, podľa toho, kto práve tancoval.

Medzitým tu pripravili stôl prikrytý doma utkaným obrusom, pripravili flašu pálenky a pohárik, nakrájaný biely kysnutý koláč a tanier, ktorý slúžil na vyberanie drobných pre muzikantov (nie pre nevestu, ako je to v súčasnosti).

Starší družba privádza začepčenú nevestu k pripravenému stolu na redovy.

V. Čarný
starší družba

„Pošidajce sebe, postavajce rovno, popaťce vi do oč tej mladej persoňe, bo už na jej hlave kont'a položena, želeni vinočok tam už mesta ňema. Ti bila Hañičko, jaki ti rozum maš, pre jednoho stroma cali ľes ochabjaš? A ked ti natrafiš na toto prachnive, ta ci cali život do šmersci zabije. Ti bila Hañičko, pokľ'a ši dzivčila, ňikomu ši žadnej prekažki nezrobila. Aľe ja ci spravim, toti tri prekažki, že ja ci rozpl'ecem tvojo žouti vlaski. Vlaski ci rozpl'ecem, vinočka ce zbavim, z dzivočskoho cugu už ja ce vikaľim. Včera bulaš dzivku u želenim vinku, neška ši ňevesta u malim hrebinku. Doteraz ši bula dzivkom kamaratka a teraz už budzeš svojim dzecom matka. A teraz še paťce, jak budzem tancovac, každi chto tu stoji, ma me nasledovac. Hudak, hraji!“

Spev
REDOVI

Ženy
a občas
aj
muži

Redovi še začina, redovi še začina, družba kolač načina, „Škoda fem, že kolač krajši, jak družba!“ družba kolač načina.

Naša mloda jak babka, naša mloda jak babka, začepila ju svaška, začepila ju svaška. „**Jak bi ňe, svaška! Barnaňa ju čepila!**“

A ked jedna ňemohla, a ked jedna ňemohla, ta jej druha pomohla, ta jej druha pomohla..

A vi bači skadzi sce, a vi bači skadzi sce, vera še nam bačice, „**Ha-ha-ha, išče taku nehrali, bačice...**“ vera še nam bačice.

A i vaša podoba, a i vaša podoba, bo sce šumna osoba, bo sce šumna osoba.

Teraz še Boh raduje, teraz še Boh raduje, bo z maceru tancuje, bo z maceru tancuje.

Lepši bi še radoval, lepši bi še radoval, kebi mlodi tancoval, kebi mlodi tancoval.

Pomali z ňu, pomali, pomali z ňu, pomali, bi sce ju nezlamali, bi sce ju nezlamali.

Bo je cenka jak pafec, bo je cenka jak pafec, „**Už dlugo ňebudze!**“ tancuje z ňu zasraňec, tancuje z ňu zasraňec.

Chto z ňu teraz tancuje, chto z ňu teraz tancuje, ta naj ju ric caluje, ta naj ju ric caluje.

Naša mloda z Ternavky, naša mloda z Ternavky, nescela jesc rezanki, nescela jesc rezanki.

Lem bi jedla kapustu, lem bi jedla kapustu, žebi mala ric tlustu, žebi mala ric tlustu.

Lem bi jedla bobalki, lem bi jedla bobalki, žebi mala bruch veľki, žebi mala bruch veľki. „**Žebi od bobal'koch? Ha-ha-ha...**“

A naš družba nema ric, a naš družba nema ric, mušime mu dac spravic, „**Išče na toto kel'čik, ňe?!**“ mušime mu dac spravic.

Mame desku jadlovu, mame desku jadlovu, spravime mu ric novu, spravime mu ric novu.



ZMENA
MELÓDIE!

Hej, l'ena, l'ena, žel'ena l'ena, jaka z našej pajtašočki prekrasna žena. Jaka z našej pajtašočki prekrasna žena.

Žena prekrasna, dzivka krajša bula, jak ši še nam pajtašočko už pominula. Jak ši še nam pajtašočko už pominula.

ZMENA
MELÓDIE!

Išla mloda s mladim spac, išla mloda s mladim spac, ňeznala mu skadzi dac, ňeznala mu skadzi dac. „**Šak jej Mižo poradzil!**“

Či zo zadku, či spredku, či zo zadku, či spredku, či zo samoho štredu, či zo samoho štredu. „**No, už jej poradzil!**“

R15 (podfarbené hudbou z redovy):

Ako posledný išiel tancovať ženích, ktorý s nevestou ušiel do izby. Vzápätí sa vrátili a bavili sa spolu s ostatnými svadobčanmi. Je potrebné uviesť, že redový tanec sa v skúmanom období robil niekde pred večerou a inde zas po večeri. Celkový počet svadobčanov, ako aj bohatosť a rôznorodosť jedál i úroveň stolovania sa s tou dnešnou nedá vôbec porovnávať. Občas sa na svadbe mládenci pobili, no častejšie pri tancovačkách.

J.Múdry, starosta

„Svadobčaňe mili, redovi skončil'i a šicki me še z mlodu rozlučil'i.“

P. Majcher, otec

„A ja, jak svadzbeni otec vám hutorim: išče še ňerozhadzajce, al'e še daľej vešelo zabavajce.“



Spev s hudbou
ŽIVO!

Dajce nam pafenki, tu do toho kuta. Bo ked nam ňedace, budze balamuta. Hej, iščem ňevipila, lem poharik vina, už mi gambi stoja pobočkac frajira. Hej, iščem ňevipila, lem poharik vina, už mi gambi stoja pobočkac frajira.

J.Múdry, starosta

„Svadzbeni rodiče, svadzbeni otec i svadzbeni mac, dobre me še u vas pohoscil'i, i vešelo zabavil'i. Dzekujeme vam za vašu ščirosc, za šicki boži dari, chtori sce nam ponukaľi. Naj vam to dobrocivi Panboh stonasobne vinahradzi.“

Spev s hudbou
ŽIVO!

Hej, dobre nam tu bulo, dobre še vodzilo, hej, dobre nam tu bulo, dobre še vodzilo, šejhoj, jesc, pic nam daval'i, hej, robic ňekazal'i, šejhoj, jesc, pic nam daval'i, hej, robic ňekazal'i. Hej, špice, ľudze špice, nam še ňečudujce, hej, špice, ľudze špice, nam še ňečudujce, šejhoj z vešela idzeme, hej zašpivac možeme, šejhoj z vešela idzeme, hej zašpivac možeme.

R16 (podfarbené hudbou „Hej, dobre nam tu bulo...“)

Po redovom tanci pokračovala voľná zábava. Mladomanželia zostávali spolu so svadobčanmi. Po ich odchode nasledovala svadobná noc, ktorá bola veľmi rôznorodá. Niekde vlastne ani nebola. Mladoženích po dvoch až troch dňoch bez spánku si išiel niekde zdriemnuť, veď ráno už bolo treba „zarezávať“ na gazdovstve. Inde (a to bolo časté) nebolo žiadne súkromie. V jednej izbe totiž spalo veľa ľudí. Z odpovedí respondentiek a respondentov sa našla aj takáto odpoveď: „Švekrin otec še vistupil z poscel'i mladim a išol spac na šafareň (kanapu)“. Svadba v Nižnom Žipove, nazývaná „vešeľe“ sa týmto ukončila. V rodine novomanželov sa najbližšia radosť očakávala až pri narodení prvého potomka, ktorá bola najskôr deväť mesiacov po svadbe. Svadobčanov na cestu domov vypravovali muzikanti záverečným maršom.

J.Múdry, starosta

„Kalman, a teraz zahraj na drahu marš!“

-----K o n i e c-----

Dzekujeme autorovi, že nas pri roboce šickich fajňe buzeroval..., al'e bulo to od ňoho calkom šumne...